

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/391/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116212638
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7116212638.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a členiek senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dr. Vladimíra Clementisa 10 proti žalovanej: C. T., G.. XX.X.XXXX, K. V. C.U., U. XXX/XX, o žalobe žalovanej na obnovu konania, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 13C/162/2016-77 zo dňa 22. marca 2018

r o z h o d o l :

I. M e n í rozsudok tak, že žalobu na obnovu konania z a m i e t a.

II. Z r u š u j e výrok o odklade vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Košice I č.k. 13Ro/170/2011-29 zo 16.06.2011.

III. M e n í výrok o trovách konania tak, že žalobcovi priznáva náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol týmito výrokmi:

I. Obnovu konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod č.k. 13Ro/170/2011 povoľuje.

II. Odkladá vykonateľnosť platobného rozkazu Okresného súdu Košice I sp.zn. 13Ro/170/2011-29 zo dňa 16.6.2011.

III. Navrhovateľke obnovy konania nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Návrh na obnovu konania podala Katarína Ihnátová, ktorá v pôvodnom konaní (s ktorou v ďalšom texte označovaná ako žalovaná) sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 6.6.2016 domáhala, aby súd povolil obnovu právoplatne skončeného konania vedeného na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 13Ro/170/2011. Žalobu o obnovu konania odôvodnila tým, že konajúci súd nemal platobný rozkaz nikdy vydať z dôvodu, že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a teda, ak súd platobný rozkaz vydal, porušil § 172 ods. 9 OSP. Prípustnosť obnovy konania odôvodnila poukazom na to, že súd pri vydávaní platobného rozkazu vôbec nezohľadnil európske spotrebiteľské právo, najmä Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a Smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 pre aproximáciu právnych predpisov, nariadení a administratívnych ustanovení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru. Súd pri jeho vydávaní vôbec nezohľadnil judikatúru Európskeho súdneho dvora napr. rozsudok vo veci spojené prípady C-240/98 až C-244/98 (Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero) a medzi Salvat Editores SA a spol., rozsudok C-243/08 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi, rozsudok C-473/00 (Cofidis SA and Jean-Louis Fredout). Okresný súd Košice I v uznesení 20Er/2827/2014-22

zo dňa 1.10.2015, ktorým námietky povinnej proti exekúcií zamietla, na strane 3. uvádza, že bolo preukázané prevzatie platobného rozkazu do vlastných rúk a že nebol proti nemu podaný v zákonnej lehote odpor a povinná bola poučená o tejto možnosti. Súd však nikde v uznesení nepíše o tom, že sám porušil zákon a to konkrétne § 172 ods. 9 O.s.p. Súd aj napriek tomu, že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, vydal platobný rozkaz. Takto sa súd snaží vyhnúť zodpovednosti a vinu zvaliť na spotrebiteľku - povinnú, ktorá má znášať následky nezodpovedného konania a prístupu úradníka na súde. Súd, ktorý je platený z peňazí daňových poplatníkov a má chrániť zo zákona spotrebiteľov, v tomto prípade konal protizákonne. Vzhľadom na to, že súd ju nezbavil účinkov neprijateľnej zmluvnej pokuty, ale pristúpil k jej modifikovaniu, postupoval v rozpore s právom Európskej únie. Využíva preto zákonnú možnosť obnoviť proces. Nové rozhodnutie môže znamenať pre ňu priaznivejšie rozhodnutie, pretože bude úplne zbavená účinkov neprijateľnej zmluvnej pokuty, ktorá sa vymáha v exekučnom konaní. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty bola judikovaná vo viacerých rozsudkoch, napr. v rozsudku Krajského súdu Prešov z 20.9.2011 sp.zn. 6Co/113/2010 a v rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 29.5.2013 sp.zn. 17Co/255/2012. Súčasne navrhla, v zmysle § 233 O.s.p., odklad vykonateľnosti napadnutého platobného rozkazu. Včasnosť podania návrhu na obnovu konania žalovaná v návrhu odôvodnila skutočnosťou, že o dôvodoch obnovy konania, po zamietnutí námietok proti exekúcii, ktoré (uznesenie, pozn. odvolacieho súdu) prevzala 23.5.2016, sa dozvedela po konzultácii so Združením Brániť sa oplatí - BSO o podaní mimoriadneho opravného prostriedku. Poukázala na existenciu iných rozhodnutí vnútroštátnych súdov (rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 4Cob/2/2013, uznesenie Okresného súdu Trebišov 13C/115/2013, rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12C/12/2014), v ktorých bola povolená obnova konania, následne potvrdená odvolacím súdom a napokon vyhlásený rozsudok po obnove konania.

3. Žalovaná podala návrh (žalobu) na obnovu konania 6.6.2016, teda v čase účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30.6.2016) a súd prvej inštancie rozhodoval v čase účinnosti zákona č. 160/2015 Z.z. CSP, účinného od 1.7.2016, kedy v čase jeho účinnosti vec prejednal i odvolací súd.

4. Podľa ust. § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 veta prvá tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle § 397 písm. e), § 398, § 404 písm. c), § 412 ods. 1 CSP, § 53a ods. 1,2 a § 879I OZ a dospel k záveru, že dôvod obnovy konania žalovanej je daný.

6. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom pôvodného konania bolo okrem zaplatenia ceny služieb poskytovaných žalobcom aj zaplatenie zmluvných pokút v celkovej výške 663,88 eur. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu (z rozsudku sp. zn. 37C/146/2012 zo dňa 20.9.2012, z rozsudku sp. zn. 37C/475/2011 zo dňa 14.12.2012, z rozsudku sp. zn. 37C/84/2012 zo dňa 25.10.2012 a pod.) má súd za to, že nárok na zmluvné pokuty žalobca v pôvodnom konaní nemal, keďže išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, resp. dojednanie (dohoda) o zmluvnej pokute nebola individuálne medzi účastníkmi zmluvy dohodnutá. Platobný rozkaz bol teda vydaný v rozpore ako s predošlým O.s.p. tak v rozpore s rozhodnutiami Súdneho dvora a smernicou Európskej súdnej rady EHS č. 93/13.

7. Podľa článku 2 bod 2.5 dodatkov k zmluve o pripojení zo dňa 18.5.2009 v prípade porušenia niektorej povinnosti účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur.

8. S poukazom na ust. § 53a a 879I OZ uviedol, že režim spotrebiteľských zmlúv (zmlúv na ochranu spotrebiteľa) bol výslovne upravený v Občianskom zákonníku až novelou prevedenou zákonom č. 150/2004 Z.z., a to s účinnosťou od 1.4.2004. Jej cieľom bolo zaistiť harmonizáciu slovenského zmluvného práva s európskym spotrebiteľským právom, resp. s *acquis communautaire* dosiahnutým v tejto oblasti. Spotrebiteľské zmluvy, ktoré možno nazvať aj typové či adhézne, sú zmluvy, ktoré o

určítom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ (oferent) zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky jej realizácie. Návrh zmlúv je veľmi často predtlačený na formulároch s tým, že fyzická osoba spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. U tohto druhu zmlúv sa dopĺňajú údaje o jednom z účastníkov zmluvy - o spotrebiteľovi. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98, až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 Mostaza Claro, C-168/05 Zb. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčovská).

9. Uvedené súd konštatoval z dôvodu, že zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluvách o pripojení v znení ich dodatkov týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Zastal názor, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené konštatoval preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností (§ 53 ods. 4 písm. k OZ). Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležité opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

10. V prejednávanej veci je nepochybné, s ohľadom na typ zmluvy (išlo o formulárovú zmluvu), že medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu dohody o zmluvnej pokute (článok 2 bod 2.5 dodatkov k zmluvám o pripojení zo dňa 18.5.2009 predstavuje iba vôľu žalobcu ako dodávateľa, ktorej obsah nemohla žalovaná ako spotrebiteľ ovplyvniť, hoci tento dodatok podpísala) resp. toto zmluvné ustanovenie nebolo individuálne dojednané (§ 53 ods. 2 OZ). Súd považuje dojednanie zmluvnej pokuty podľa článku 2 bod 2.5 dodatkov k zmluvám o pripojení zo dňa 18.5.2009 za neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda za neplatné v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 OZ v platnom znení.

11. Uzavrel, že z tohto stavu je možné vyvodit' len to, že skúmanie neprijateľných zmluvných podmienok súd rozhodujúci o vydaní platobného rozkazu nerealizoval, a teda konal v rozpore s vyššie uvedenými rozhodnutiami ESD. Vydanie platobného rozkazu pri uvedených pochybnostiach o povahe uplatnených nárokov je zároveň nedostatkom v zisťovaní skutkového stavu, ktorý možno odstrániť povolením obnovy konania. Žalovaná navrhla povolenie obnovy konania z relevantného dôvodu na základe existencie skutočností, ktoré nemohla uplatniť v čase pôvodného rozhodovania - existencia rozhodnutí ESD, na ktoré poukázala v návrhu a o ktorých sa dozvedela až po skončení konania v máji roku 2016.

12. Subjektívnu 3-mesačnú lehotu súd prvej inštancie posúdil ako zachovanú, preto v tomto smere nie je možné aplikovať fikciu koncipovanú v § 2 ods. 1 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie, pretože domnienka o znalosti uverejnených záväzných aktov platí pre tých, ktorých sa týka. Rozhodnutia ESD o prejudiciálnych otázkach v konkrétnych veciach sa netýkajú všetkých spotrebiteľov, ale len tých, ktorí boli účastníkmi v tom - ktorom konaní. Z uvedených dôvodov súd obnovu

konania povolil. Zároveň odložil vykonateľnosť platobného rozkazu Okresného súdu Košice I sp.zn. 13Ro/170/2011-29 zo dňa 16.6.2011.

13. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 CSP. Úspešnej žalovanej náhradu trov nepriznal z dôvodu, že žalovaná trovy nepožadovala.

14. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobca. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k neprávny skutkovým zisteniam. V dôvodoch odvolania uviedol, že s právnym názorom súdu prvej inštancie nesúhlasí a má za to, že dôvodom na obnovu konania sú len také dôkazy, skutočnosti a rozhodnutia či rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré majú priamy vecný i personálny súvis s napadnutým rozhodnutím. Nie je možné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že platobný rozkaz OS Košice I, sp. zn. 13Ro/170/2011 je v priamom rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ. Neexistuje žiadne rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, ktoré obsahuje právne posúdenie uplatneného nároku na zmluvnú pokutu, preto právny záver súdu prvej inštancie o existencii priameho rozporu s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ považuje za nesprávny. Smernica rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 bola platná a účinná v čase vydania napadnutého platobného rozkazu a žalobkyňa (žalovaná, pozn. odvolacieho súdu) sa ňou mohla brániť už v pôvodnom konaní. Ak tak neurobila, je vylúčená z ďalšieho jej uplatňovania. Súdny dvor v rozhodnutí Kapferer uviedol, že únieové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby zrušil právoplatné súdne rozhodnutie, ak sa ukáže, že je v rozpore s právom Spoločenstva. Súdny dvor dôvodil, že na to, aby sa zabezpečila stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými. Jedinou výnimkou, kedy Súdny dvor zakotvil povinnosť prelomiť zásadu res iudicata je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie. Jedná sa o prípady, keď vnútroštátny súd prekročí rozsah právomocí, ktorý mu je priznaný pôsobením európskeho práva v rámci vnútroštátneho ústavného poriadku najmä tým, že si prisvojí právomoc, ktorá je zverená iným orgánom Európskej únie. Únieové právo vyžaduje od slovenského práva, aby umožnilo obnovu konania len v jedinom prípade -ak vnútroštátny súd oboerie o kompetenciu orgán Európskej únie. Obnova konania nemá byť nariadená pre rozpor pôvodného rozhodnutie s akýmkoľvek rozhodnutím Súdneho dvora. Rozhodnutie Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev zakladá dôvod prípustnosti obnovy konania len vtedy, keď sa týka rovnakej veci ako obnovou napadnuté rozhodnutie alebo ak odlišne, hoc vo veci inej, rieši otázku, majúcu na spôsob právneho posúdenia veci v pôvodnom konaní dosah.

15. Slovenská republika ako právny štát rešpektuje princíp právnej istoty. Jednou zo záruk princípov právneho štátu je princíp nezmeniteľnosti a záväznosti rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť. Žalobou na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných nesprávností procesnej povahy. Aj keby sa súd pri vydaní platobného rozkazu prijateľnosťou dohodnutej zmluvnej pokuty vôbec nezaoberal, alebo keby sa ňou zaoberal, ale s nesprávnym záverom, nemôže ísť o rozpor s predmetnou európskou judikatúrou. Takýto nedostatok nemožno odstraňovať prostredníctvom obnovy konania, pretože žalobou na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávnosti procesnej povahy. Rozpor nemožno chápať abstraktne, ale musí sa prejavíť v konkrétnom posúdení, t.j. musí existovať rozpor konkrétneho posúdenia vnútroštátneho súdu s konkrétnym posúdením Súdneho dvora.

16. Žalobca ďalej v odvolaní namietal, že návrh na obnovu konania bol zo strany žalovanej podaný po uplynutí subjektívnej trojmesačnej lehoty. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 416/2004 Z.z. o úradnom vestníku EÚ o všetkom, čo bolo v úradnom vestníku uverejnené platí, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti uverejnených právne záväzných aktov Európskeho spoločenstva a Európskej únie je nevyvrátiteľná. V úradnom vestníku EÚ sa zverejňujú aj rozsudky ESD, preto platí v zmysle cit. ustanovenia fikcia o tom, že ich zverejnením sa o nich dozvedela aj žalovaná. Rozsudky sú z rokov 2000 a 2002, návrh na obnovu konania bol podaný nepochybne dávno po ich zverejnení. Je pritom irelevantné, že žalovaná má postavenie spotrebiteľa a že by citované ustanovenie pre ňu nemalo platiť, keďže zákon žiadnu výnimku v prospech spotrebiteľov neupravuje. Napokon je logické, že postavenie spotrebiteľa nemôže byť zneužívané do takej miery, že by sa spotrebiteľ mohol v podstate bez ohľadu na subjektívnu prekluzívnu lehotu úspešne domáhať obnovy konania z dôvodu, že by pre posúdenie tejto lehoty postačovalo len tvrdenie o tom, kedy sa o príslušných rozhodnutiach dozvedel.

Napokon navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalovanej na obnovu konania zamietne.

17. Okresný súd doručil dňa 24.10.2018 odvolanie žalobcu žalovanej, ktorá sa k odvolaniu nevyjadrila.

18. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas, oprávnenou osobou, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, preskúmal napadnuté uznesenie aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 ods. 1,2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

19. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 12.9.2019 o 09.25 hodine v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 19.09.2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1 a 3 a § 378 ods. 1 CSP.

20. Podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev, a podľa ods. 2 § 228 O.s.p. návrhom na obnovu konania môže účastník napadnúť i právoplatné rozhodnutie, ktorým bol schválený zmier, ak možno dôvody obnovy podľa ods. 1 vzťahovať i na predpoklady, za ktorých sa zmier schvaľoval; to platí obdobne aj pre právoplatný platobný rozkaz, rozkaz na plnenie, zmenkový platobný rozkaz a šekový platobný rozkaz.

21. S účinnosťou od 1.7.2016, podľa ust. § 397 písm. e) CSP proti právoplatnému rozsudku a podľa § 398 CSP aj platobnému rozkazu, ktorý nadobudol právoplatnosť je prípustná žaloba na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ, Rady EÚ alebo Komisie, ktoré je pre strany záväzné. Z citovaného ustanovenia CSP vyplýva potreba personálneho súvisu rozhodnutia Súdneho dvora EÚ s konaním, ktorého obnova sa navrhuje.

22. Kým zákonodarca s účinnosťou od 1.7.2016 výslovne zakotvil, že medzi rozhodnutím Súdneho dvora EÚ, Rady EÚ alebo Komisie a právoplatným rozsudkom (v danom prípade právoplatným platobným rozkazom), ku ktorému vedúce konanie sa má obnoviť, sa vyžaduje osobné i vecné prepojenie vyjadrené slovami „ktoré je pre stranu záväzné“, znenie ust. § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. evokuje záver, že takéto vecné a personálne prepojenie možno chápať aj abstraktne, vzhľadom na princíp priority Európskeho (komunitárneho) práva, keďže každé rozhodnutie vnútroštátneho súdu musí byť konformné s judikatúrou Súdneho dvora ES, resp. s rozhodovacou činnosťou iných orgánov ES.

23. Judikatúra Súdneho dvora stanovuje výnimky z uplatňovania prejudiciálneho konania zo strany súdov členských štátov, ktorými sú „doktrína acte éclairé“ a „doktrína acte claire“. Doktrína acte éclairé (akt objasnený) stanovuje, že ak nastane situácia článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, je možné zbaviť súd členského štátu povinnosti, ktorú táto požaduje, a to v prípade, ak už existuje materiálne identická otázka, o ktorej Súdny dvor rozhodol. Identická otázka sa nemyslí otázka úplne totožná. Rozumie sa ňou rovnaká právna otázka, ktorá nemusela vyplynúť ani z rovnakého druhu konania než z prejudiciálneho.

24. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacími dôvodmi žalobcu, keďže žalovanou uvedené rozhodnutia Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, ani vo svojom obsahu sa nezaoberali otázkou prijateľnosti zmluvných podmienok dojednaných žalobcom so spotrebiteľmi. Odvolací súd zároveň poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-234/04 zo dňa 16.3.2006 (Rozmarie Capférer/Schlang & Schick GmbH), podľa ktorého vo všeobecnosti nie je vnútroštátny súd povinný znova preskúmať a zrušiť právoplatné súdne rozhodnutie, aj keby sa ukázalo, že je v rozpore s právom Spoločenstva. Týmto rozhodnutím Súdny dvor ES pripomenul dôležitosť zásady res iudicata. Na to, aby sa zabezpečila tak stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených pre tieto opravné prostriedky. Toto rozhodnutie vydal Súdny dvor ES dávno potom, čo dňa 5.4.1993 nadobudla účinnosť Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

25. Odvolací súd zároveň poukazuje, že dôvodom prípustnosti obnovy konania podľa ust. § 228 O.s.p., nie je len vecná nesprávnosť rozhodnutia (por. uzn. NS SR sp.zn. 4Cdo/83/99) z čoho je možné ďalej vyvodiť, že ani v prípade, ak by obnovou napadnuté rozhodnutie spočívalo na odlišnom spôsobe posúdenia právnych otázok oproti iným, v tom čase už existujúcim rozhodnutiam všeobecných súdov v obdobných veciach, samo o sebe to dôvod prípustnosti obnovy konania nezakladá. Rovnako ani iný spôsob posúdenia totožnej právnej otázky neskorším rozhodnutím všeobecného súdu vydaným v inej veci nečiní z takéhoto rozhodnutia dôvod zakladajúci prípustnosť obnovy konania v zmysle vyššie uvedeného zákonného ustanovenia. Existencia rozhodnutia, bez ohľadu na to, či bolo vydané pred obnovou napadnutým rozhodnutím alebo neskôr, zakladá dôvod prípustnosti obnovy konania len v prípade, ak takýmto rozhodnutím príslušného orgánu bol súd pri rozhodovaní viazaný alebo v prípade, ak takýmto rozhodnutím príslušného orgánu neskôr došlo k odchýlnemu vyriešeniu otázky predbežného charakteru. Existenciou takýchto rozhodnutí však v danom prípade žalovaná svoj návrh na obnovu konania neodôvodnila. V rozhodnutiach uvádzaných žalovanou, vydaných inými vnútroštátnymi súdmi sa otázka, ktorými bola (odlišne vyriešená) alebo mala byť podkladom pre napadnuté rozhodnutie neriešila, a preto spôsob právneho posúdenia primeranosti dojednania o zmluvnej pokute v týchto iných právnych veciach predstavuje len vyjadrený právny názor súdov v individuálnych veciach, ktorý pre súdy v iných konaniach, i keď v obdobných veciach nie je záväzný. Nepochybným prejavom toho je i v súčasnosti prevládajúca názorová pluralita súdov pri posudzovaní prijateľnosti dojednania o zmluvnej pokute v zmluvách o pripojení uzatváraných žalobcom s inými osobami v hmotno-právnom postavení spotrebiteľa tiež v čase, kedy rovnaké zmluvy boli uzatvorené medzi účastníkmi.

26. Súd prvej inštancie zároveň nesprávne posúdil dodržanie trojmesačnej lehoty na podanie návrhu (žaloby) na obnovu konania. Dodržanie lehoty na podanie žaloby na obnovu konania je jednou z objektívnych podmienok prípustnosti žaloby na obnovu konania. V čase nadobudnutia právoplatnosti platobného rozkazu (22.9.2011) bola v § 230 O.s.p. (teraz § 403 ods. 1 CSP) upravená subjektívna lehota troch mesiacov, v rámci ktorej bolo možné podať návrh na obnovu konania a ktorá začína plynúť od toho času, keď sa ten, kto obnovu konania navrhuje, mohol dozvedieť o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ho mohol uplatniť. Subjektívna lehota je limitovaná objektívnou trojročnou lehotou (§ 230 ods. 2 O.s.p.), ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nesprávne uviedol, že žalovaná sa o nových skutočnostiach, ktoré v čase pôvodného rozhodovania nemohla uplatniť (existencia rozhodnutí ESD) dozvedela až po skončení konania v máji 2016. Dňa 23.5.2016 prevzala žalovaná uznesenie o zamietnutí námietok proti exekúcii a o možnosti podať žalobu na obnovu konania sa dozvedela po konzultácii so Združením Brániť sa oplatí. O tom, že pôvodné konanie bolo právoplatne skončené tak žalovaná musela vedieť, keďže platobný rozkaz jej bol doručený dňa 6.9.2011 (č.l. 31 sp. zn. 13Ro/170/2011) a odpor proti nemu ani nepodala. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 22.9.2011 a vzhľadom na podanie žaloby dňa 6.6.2016, bol návrh na obnovu konania podaný po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej lehoty. Odvolací súd rovnako nezistil žiadne dôvody pre povolenie obnovy konania v predmetnej veci ani z dôvodov uvedených v § 404 CSP.

27. Odvolací súd poznamenáva, že zrejším záujmom a snahou zákonodarcu je prispievať k zachovaniu právnej istoty (čl. 2 CSP) a pripustiť výnimku zo zásady nezmeniteľnosti už právoplatne rozhodnutej veci len výnimočne, preto je dôležité dbať na prísnosť a striktnosť úpravy obnovy konania a pripustiť ju až za predpokladu naplnenia konkrétnych podmienok stanovených zákonom.

28. Z uvedených dôvodov súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a návrh (žalobu) na obnovu konania zamietol, pretože v konaní nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok na pripustenie žaloby na obnovu konania.

29. Odvolací súd preto v zmysle s ust. § 388 rozhodnutie súdu prvej inštancie vrátane výroku o trovách konania zmenil a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).